

Stockholms
universitet

1 (10)

Uppföljning
2011-05-05

Dnr SU 40-3185-10

Christian Edling
Jämlikhetssamordnare

Studentavdelningen

Uppföljning av likabehandlingsarbetet vid Stockholms universitet 2010

Studentavdelningen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 14 A
www.su.se/jamlikhet

Telefon: +46 (0)8 16 25 59
Telefax: +46 (0)8 16 13 97
E-post: christian.edling@studadm.su.se

Innehåll

Inledning	3
Universitetsövergripande likabehandlingsarbete	4
Riktlinjer för det universitetsövergripande likabehandlingsarbetet	4
Information om jämlikhet och likabehandling på Stockholms universitets webbplatser ...	4
Information och utbildning om likabehandling	4
Information och utbildning om likabehandling	5
Tillgängliga lokaler	5
Tillgänglig undervisning för studenter med hörselskada	6
Möjlighet att utöva religion eller annan trosuppfattning	6
Handlingsplan för likabehandling – universitetsövergripande	6
Översyn av ”Åtgärdsprogram mot sexuella trakasserier”	6
Förenkla för studenter att påtala kränkande kurslitteratur via webben	7
Analys av likabehandlingsaspekter i UPC:s kursutbud	7
Likabehandlingsarbete på lokal nivå	8
Riktlinjer för likabehandlingsarbetet vid institutioner och enheter	8
Handläggningsordning vid trakasserier enligt diskrimineringslagen	8
Information vid introduktionsdagar för studenter	8
Kontaktinformation	9
Handlingsplan för likabehandling	9
Tre aktiva åtgärder	9
Har det förekommit trakasserier enligt diskrimineringslagen?	10

Inledning

Uppföljningen är indelad i två huvudavsnitt, universitetsövergripande respektive lokalt likabehandlingsarbete. Strukturen inom dessa avsnitt följer universitetets likabehandlingsplan.

Uppföljningen av likabehandlingsarbetet som sker på lokal nivå har genomförts i enkätform med webbverktyget Questback. Enkäten skickades den 5 januari 2011 till samtliga institutioner/enheter som bedriver utbildning och/eller har kontakt med studenter på grund-, avancerad och/eller forskarnivå. De institutioner/enheter som inte har svarat fick sammanlagt fyra påminnelser innan enkäten stängdes. Enkäten gick till prefekt eller motsvarande enligt adresslista som tillhandahölls av Kommunikationsenheten.

För följande institutioner/enheter saknas svar:

Inom humanistiska fakulteten

- Institutionen för lingvistik
- Slaviska institutionen
- Centrum för genusstudier (upphörde 2010)
- Centrum för evolutionär kulturforskning

Inom naturvetenskapliga fakulteten

- Institutionen för analytisk kemi
- Matematiska institutionen

Inom samhällsvetenskapliga fakulteten

- Institutionen för barn- och ungdomsvetenskap med Centrum för barnkulturforskning
- Institutionen för didaktik och pedagogiskt arbete (upphörde 31 december 2010)
- Pedagogiska institutionen inklusive Avdelningen för internationell och jämförande pedagogik
- Statistiska institutionen
- CHESS - Centrum för forskning om ojämlikhet i hälsa
- IIES - Institutet för internationell ekonomi
- SOFI - Institutet för social forskning
- Stressforskningsinstitutet.

De institutioner/enheter som har svarat har automatiskt fått en sammanställning av sina svar för att kunna använda denna i det fortsatta likabehandlingsarbetet på lokal nivå.

Universitetsövergripande likabehandlingsarbete

Riktlinjer för det universitetsövergripande likabehandlingsarbetet

I avsnitt 2 i universitetets likabehandlingsplan beskrivs arbetsuppgifter som utförs löpande, främst inom infrastrukturavdelningarna (den universitetsövergripande förvaltningen) för att främja likabehandlingsarbetet.

Information om jämlikhet och likabehandling på Stockholms universitets webbplatser

Ur likabehandlingsplanen:

- *Aktuell information om till exempel utbildningar som anordnas i likabehandlingsfrågor*
- *Information om likabehandling, handlägningsordning vid trakasserier och kontaktpersoner på engelska*

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: På grund av universitetets arbete med ny webbplats (webb2010) uppdaterades inte informationen i önskvärd utsträckning. Informationen finns delvis på engelska, omläggningen av universitetets webbplats även här påverkat innehållets aktualitet.

Information och utbildning om likabehandling

Ansvarig: Chefen för Personalavdelningen, chefen för Universitetspedagogiskt centrum respektive chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning:

Följande informations- och utbildningstillfällen genomfördes inom den ordinarie verksamheten 2010:

- Introduktion för nya chefer vid universitetet
- Grundutbildning för nya skyddsombud
- Introduktion för nyanställda (både vår- och hösttermin)
- Fortbildning för studievägledare
- Utbildning för nya forskarhandledare (både vår- och hösttermin)
- Information under Välkomstdagen (både vår- och hösttermin)

Flera av utbildningarna ovan genomfördes i samarbete med jämställdhetssamordnaren vid Personalavdelningen. Höstterminens utbildning för nya forskarhandledare genomfördes i samarbete med Annika Olsson, programansvarig för Jämi och forskare vid Centrum för genusstudier, Stockholms universitet.

Följande, i likabehandlingsplanen beskrivna, utbildningstillfällen genomfördes inte:

- Information till studenter vid Högre praktisk förvaltningsutbildning
- Fortbildning för arbetsledare och skyddsombud

På följande institutioner/enheter vid universitetet genomfördes utbildning i jämlikhetssamordnarens regi under 2010:

- Matematiska institutionen
- Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot tekniska, estetiska och praktiska kunskapstraditioner
- Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria
- Institutionen för biokemi och biofysik (doktorander)
- SUS jämlikhetsnätverk, kort information (både vår- och hösttermin)

Information och utbildning om likabehandling

Ur likabehandlingsplanen:

Minst ett större universitetsövergripande seminarium med likabehandlingstema, som riktar sig till studenter och anställda, arrangeras varje år

Ansvarig: Chefen för Personalavdelningen respektive Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Under höstterminen 2010 genomfördes en seminarieserie med anledning av den nyframtagna broschyren om sexuella trakasserier. Ett inledande seminarium riktade sig till anställda och studenter, övriga tre seminarier riktade sig vart och ett specifikt till studenter, anställda respektive chefer.

Tillgängliga lokaler

Ur likabehandlingsplanen:

Stockholms universitets lokaler och verksamheter, inklusive undervisning och utbildning samt informationsspridning, ska kontinuerligt undersökas i syfte att tillgängliggöra och underlätta för studenter med funktionshinder.

Ansvarig: Chefen för Tekniska avdelningen, Referensgruppen för tillgänglighetsfrågor samt prefekter eller motsvarande

Uppföljning: Under 2010 fick 607 studenter särskilt pedagogiskt stöd vid Stockholms universitet, främst i form av anteckningshjälp och anpassad examination. Ingen särskild undersökning av lokalerna har gjorts under 2010.

Tillgänglig undervisning för studenter med hörselskada

Ur likabehandlingsplanen:

Tolkservice till döva, dövblinda och hörselskadade studenter ska erbjudas i studierelaterade situationer.

Ansvarig: Enhetschefen vid Enheten för utbildningstolkning respektive Chefen för Studentavdelningen

Uppföljning: Verksamheten har genomförts planenligt. Under 2010 fick 35 studenter vid universitetet tolkservice, tre av dessa var studenter på forskarnivå. Dessutom deltog fem teckenspråkiga studenter i undervisning på teckenspråk med teckenspråkskunniga lärare (d.v.s. utan tolk från Tolkservice).

Möjlighet att utöva religion eller annan trosuppfattning

Uppföljning: Studenter och anställda vid Stockholms universitet har på Stockholms universitets campus, Södra Frescati, möjlighet att besöka Andrummet, E 407, ett böne- och meditationsrum öppet för alla med religiös eller annan tro. I Kista delar Stockholms universitet genom Institutionen för data- och systemvetenskap och KTH på ansvaret för ett Andrum i Forum, rum 5340. Vid övriga campusområden ges möjlighet till kontemplation i tillgängliga vilrum eller motsvarande utrymmen.

Handlingsplan för likabehandling – universitetsövergripande

I avsnitt 4.2. i universitetets likabehandlingsplan beskrivs åtgärder som ska genomföras under en begränsad tid.

Översyn av ”Åtgärdsprogram mot sexuella trakasserier”

Stockholms universitet har sedan 2002 fastställt riktlinjer och råd för hur ärenden rörande sexuella trakasserier ska hanteras. Åtgärdsprogrammet ska under året ses över och uppdateras. Det kommer sedan att läggas ut på universitetets webbplats, dessutom kommer det att på annat sätt spridas till anställda och studenter. Arbetet påbörjades under 2008.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen och chefen för Personalavdelningen

Uppföljning: En broschyr ”Sexuella trakasserier – vad är det för något och vad gör du om du eller någon annan blir utsatt?” har arbetats fram och distribuerades till alla institutioner/enheter och även studentkårer vid Stockholms universitet i september 2010. Den finns också tillgänglig som blädderbar pdf på universitetets webbplats, se www.su.se/sexuellatrakasserier. Broschyren är översatt till engelska. En ny policy mot sexuella trakasserier fastställdes av rektor den 31 mars 2011.

Förenkla för studenter att påtala kränkande kurslitteratur via webben

Utforma information om vad kränkande kurslitteratur kan vara och länk för att påtala detta till universitetets jämlikhetssamordnare och respektive institution/enhet.

Ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: På grund av omstrukturering av universitetets webbplats har detta arbete inte slutförts under 2010.

Analys av likabehandlingsaspekter i UPC:s kursutbud

För att målet om att kunskap och kännedom om jämlikhetsarbetet och jämlikhetsfrågor bland anställda ska uppfyllas bör de kurser som Universitetspedagogiskt centrum (UPC) erbjuder innehålla sådan information. För att kartlägga i vilken utsträckning detta görs och, vid behov, ge underlag för åtgärder genomförs en undersökning av innehållet i kurserna.

Ansvarig: Jämlikhetsgruppen

Uppföljning: På grund av organisationsförändring (Jämlikhetsgruppen och Jämställdhetskommittén upphörde 31 januari 2011 och Rådet för jämställdhets- och jämlikhetsfrågor bildades istället) och det arbete som gjorts inför denna har arbetet inte genomförts under 2010.

Likabehandlingsarbete på lokal nivå

Uppföljningen är en sammanställning av svaren från 59 institutioner/enheter vid universitetet. Antalet frågor som har getts till varje enhet beror på vilken nivå enheten har studentkontakt.

Riktlinjer för likabehandlingsarbetet vid institutioner och enheter

I avsnitt 3 i universitetets likabehandlingsplan beskrivs arbetsuppgifter som ska utföras löpande för att främja likabehandlingsarbetet. Ansvarig för punkterna nedan är prefekten eller motsvarande, vid institution och enheter som bedriver undervisning på grund-, avancerad- och/eller forskarnivå.

Handläggningsordning vid trakasserier enligt diskrimineringslagen

Det ska finnas tydlig information om hur institutionen hanterar eventuella fall då student anser sig utsatt för trakasserier enligt diskrimineringslagen. Handläggningsordningen ska bl.a. innehålla information om vem som ska kontaktas, hur ärendegången är och hur ärenden dokumenteras.

Uppföljning: Av de 58 institutioner/enheter som besvarat denna fråga har 37 svarat att de har en sådan handläggningsordning och 21 har svarat att de inte har det

De som har handläggningsordning/plan anger att den har gjorts tillgänglig på följande sätt, frågan har kunnat besvaras med flera alternativ:

1. Via institutionens webbplats	29
2. Information presenteras vid introduktionsdagar	14
3. Den har delats ut till anställda vid institutionen	12
4. Den har gjorts tillgänglig på annat sätt för anställda	6
5. Den har anslagits vid studentexpeditionen	5
6. Den har delats ut till studenter vid institutionen	4
7. Den har gjorts tillgänglig på annat sätt för studenter	2
8. Den har inte gjorts tillgänglig för någon ännu	1

Frågan har kunnat besvaras med flera alternativ.

Information vid introduktionsdagar för studenter

I samband med introduktionsdagar vid institutioner/enheter för studenter ska information särskilt ges om likabehandling.

Uppföljning: Av de 59 institutioner/enheter som besvarat denna fråga har 37 svarat att de har gett sådan information och 22 har svarat att de inte har det.

Kontaktinformation

Det ska finnas en sammanställning med tydlig information om vem som ska kontaktas vid likabehandlingsfrågor.

Uppföljning: Av de 59 institutioner/enheter som besvarat denna fråga har 49 svarat att de har gett en kontaktperson samt kontaktuppgifter och 10 har svarat att de inte har det.

De som har kontaktinformation anger att den har gjorts tillgänglig på följande sätt:

1. På institutionens webbplats	36
2. Bifogas i introduktionspaket till nya studenter	15
3. Anslaget vid studentexpeditionen	14
4. Tillgängligt på annat sätt	12

Frågan har kunnat besvaras med flera alternativ.

Handlingsplan för likabehandling

I likabehandlingsplanen, avsnitt 4.1, anges åtgärder som på lokal nivå ska brytas ned av ansvariga till lokala "handlingsplaner" med stöd av den mall (uppställd som en tabell) som finns framtagen. Sedan 2009 behövs inga likabehandlingsplaner på lokal nivå men "tre aktiva åtgärder" bör vidtas årligen.

Tre aktiva åtgärder

Under året bör minst tre åtgärder vidtas inom institutionen/enheten, som bedöms förebygga diskriminering och trakasserier mot studenter. Exempel på åtgärder finns i hjälpavsnittet, under avsnitt 6.4 nedan.

Ansvarig: Prefekten eller motsvarande vid institution eller enhet som bedriver undervisning på grund-, avancerad- och/eller forskarnivå alternativt har kontakt med studenter och sökande i ordinarie verksamhet.

Uppföljning: Av de 59 institutioner/enheter som besvarat denna fråga har 13 svarat att de har genomfört tre aktiva åtgärder och 46 har svarat att de inte har det.

Exempel på genomförda åtgärder:

- Tydlig information om vem som ska kontaktas i likabehandlingsfrågor och vid fall av trakasserier.
- Tydlig information om hur eventuella trakasseriärenden hanteras vid institutionen.
- Mångfaldskalender har använts vid schemaläggning av obligatoriska moment
- Föreläsning/seminarier om likabehandlings-/jämställdhetsfrågor
- Diskussion om kurslitteratur
- Arbete med litteratur och undervisningsperspektiv
- Uppföljning av f.d. doktorander med avseende på kön och karriär
- Inga obligatoriska moment/tentor på helger. Inga obligatoriska moment/tentor på vardagar före kl. 9 eller efter kl. 16.

Har det förekommit trakasserier enligt diskrimineringslagen?

Sju av de 56 institutioner/enheter vid Stockholms universitet som har besvarat denna fråga har svarat att studenter vid institutionen har påtalat trakasserier enligt diskrimineringslagen under 2010, och 49 institutioner/enheter har svarat att de inte har det.

De diskrimineringsgrunder som åberopades var etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön. Det förekom även ett par påtalanden om sexuella trakasserier.

Sammanlagt rör det sig om cirka 20 individer som direkt till institutionen har påtalat att de har upplevt att de eller personer de studerar med har utsatts för ett beteende som kränkt deras värdighet och har haft samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Jämlikhetssamordnaren har under 2010, utöver de ovan nämnda ärendena, genomfört 22 utredningar enligt 2 kap 7 § diskrimineringslagen. De diskrimineringsgrunder som har åberopats är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning och funktionshinder; av utredningarna gällde åtta stycken upplevda sexuella trakasserier. I inget av dessa ärenden har det konstaterats att de handlingar som beskrivits har kunnat anses utgöra diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Endast ett av de ovan nämnda ärendena har anmälts till rektor för behandling i Disciplinnämnden eller Personalansvarsnämnden. Det gällde ett ärende angående sexuella trakasserier som behandlades i Disciplinnämnden. I ett par av ärendena har åtgärder vidtagits för att det som har inträffat inte ska kunna ske igen, även om diskrimineringslagen inte varit tillämplig.

Under 2010 begärde Diskrimineringsmannen yttranden från universitetet i tre ärenden och Överklagandenämnden för högskolan begärde yttrande i ett fall. Samtliga av dessa berörde regler för antagning och hur de regler som infördes i högskoleförordningen till höstterminen 2010 påverkade personer med utländska gymnasiebetyg. I ett ärende från 2007 ingick universitetet en förlikning med två studenter, som hade utsatts för repressalie av en lärare på grund av att de till institutionens studierektor påtalat upplevda sexuella trakasserier från den läraren.